

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10CoCsp/18/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5119209923
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5119209923.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu, v právnej veci žalobcu Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Bratislava - mestská časť Staré Mesto, Mýtna 48, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Šoltésom, so sídlom tamtiež, proti žalovanej R. Z., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom O. XXX, o zaplatenie 2.059,95 eur s príslušenstvom, na základe odvolania žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 6Csp/108/2019-186 zo dňa 10. novembra 2020 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu m e n í tak, že žalobu z a m i e t a .

Strany n e m a j ú nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.059,95 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z danej sumy od 30.1.2017 do zaplatenia. Zmluvu, ktorá bola prvotným základom posudzovaného hmotnoprávneho vzťahu, vyhodnotil ako spotrebiteľskú podľa zákona č. 129/2010 Z.z., ktorá bola uzatvorená prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie. Na jej základe bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 2.000 eur, ktorú skutočnosť žalovaná ani nepopierala.

2. Aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu mal okresný súd preukázanú zmluvou o postúpení predmetnej pohľadávky. V tejto spojitosti doplnil, že pôvodná pohľadávka Consumer Finance Holding, a.s., z úverovej zmluvy voči žalovanej prešla na základe projektu rozdelenia zlúčením na X. J. V. a.s. Okresný súd nepovažoval uplatňovanú pohľadávku za premlčanú, lebo žaloba bola na súd podaná dňa 5.9.2019 a žalovaná je v omeškaní s najstaršou splatnou splátkou odo dňa 20.9.2016; čiže pohľadávka bola zo strany predchodcu žalobcu uplatnená na súde v rámci všeobecnej trojročnej premlčacej lehoty. Zároveň konštatoval, že bola dodržaná zákonná diktia § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Obč. zák., keďže dohoda o možnosti vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru bola obsiahnutá v úverovej zmluve, vyhlásenie okamžitej splatnosti bolo uplatnené až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením omeškanej splátky a žalovaná bola písomne na túto možnosť upozornená.

3. Za nedôvodnú vyhodnotil okresný súd námietku žalovanej ohľadne absencie náležitosti zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. l/ zákona 129/2010 Z.z. Zdôraznil, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky. Doplnujúco poukázal na splátkový kalendár, ktorý predmetná zmluva o úvere obsahuje a v ktorom sú jednotlivé splátky rozčlenené na istinu, úrok a poistenie s uvedením zostatku istiny po úhrade splátky. Následne z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobca si voči žalovanej dôvodne uplatňuje sumu, ktorá „vzišla“ ako súčet omeškaných splátok úveru (223,32 eur) a zostávajúcej istiny úveru (1.863,63 eur) splatnej v dôsledku vyhlásenia predčasnej splatnosti; to znamená v súhrne práve 2.059,95 eur. Keďže žalovaná sa so splnením svojho dlhu ocitla v omeškaní, zaťažuje ju aj súvisiaca povinnosť zaplatiť

úroky z omeškania. O trovách konania rozhodol okresný súd tak, že v spore plne úspešný žalobca má nárok na ich náhradu v rozsahu 100%.

4. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podala odvolania žalovaná, ktorá sa domáhala jeho zmeny tak, že žaloba bude zamietnutá. Trvala na premlčaní uplatňovanej pohľadávky, keď mala za to, že vzhľadom na podanie žaloby dňa 5.9.2019 sú premlčané všetky splátky splatné pred uvedeným dňom. Poukazovala na nedostatočné dokazovanie v súdnej veci, nakoľko zmluva o úvere nie je súčasťou spisu a zároveň ona (ako spotrebiteľ) má disponovať písomnou zmluvou.

5. Odvolateľka citovala znenie § 9 zákona č. 129/2010 Z.z. a s odkazom na označené rozhodnutia súdov v iných veciach tvrdila, že žalobca neunesol dôkazné bremeno. Na záver odvolania dodala, že pokiaľ bude rozhodnuté o jej povinnosti zaplatiť uplatnenú pohľadávku, prosí o zaplatenie v splátkach 10 eur mesačne.

6. Žalobca žiadal rozsudok okresného súdu potvrdiť. Zopakoval, že v spore bolo preukázané, že žalovaný (správne žalovaná - poznámka odvolacieho súdu) poskytnutú sumu úveru nezaplatil, preto je „v súlade so zákonom a princípom spravodlivosti“, aby bol žalovaný zaviazaný na zaplatenie nevráteného úveru.

7. V následnej reakcii (v odvolacej replike) žalovaná zotrvala na svojom odvolaní, vrátane zopakovania časti predchádzajúcej argumentácie. Uviedla, že popiera všetky tvrdenia protistrany. Tvrdila, že neprevzala predžalobnú upomienku; tá bola doručená niektorému z jej štyroch synov, pričom nie je zrejmé ani ktorému. Odvolateľka mala za to, že nebola preukázaná aktívna vecná legitímácia žalobcu; okrem iného aj preto, že okresný súd nedôsledne posúdil súvislosti § 92 ods. 8 Zákona o bankách, ktorý nepovoľuje banke postúpiť jej pohľadávku zo spotrebiteľskej zmluvy na inú osobu, ako je iná banka. Samotné postúpenie pohľadávky považovala za neplatné. Doplnila citácie z rôznych zdrojov ohľadne všeobecných téz týkajúcich sa ochrany práv spotrebiteľa.

8. Rovnako žalobca zotrval na svojom pôvodnom postoji prezentovanom v odvolacom konaní. Uviedol, že predmetný úver nebol bankovým produktom, keďže bol poskytnutý spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s. Na postúpenie pohľadávky vzniknutej z dotknutého zmluvného vzťahu sa nadväzne vzťahuje § 17 zákona č. 129/2010 Z.z., ktoré podmienky boli (tiež) dodržané. Zdôraznil, že Všeobecná úverová banka, a.s., je „len“ právnym nástupcom pôvodného veriteľa, ktorý zanikol 31.12.2017.

9. Žalobca tvrdil, že aj keby postúpenie pohľadávky podliehalo obligatónym podmienkam podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách, tam vymedzené podmienky postúpenia boli splnené. Pôvodný veriteľ totiž preukázateľne vyzval dlžníka na splnenie dlhu, ktorú výzvu tento prevzal prostredníctvom splnomocnenej osoby žijúcej v spoločnej domácnosti. U žalovaného (opäť správne u žalovanej - poznámka odvolacieho súdu) nedošlo k náprave finančnej disciplíny; navyše veriteľa ani neinformoval o zhoršení svojej situácie, takže nemohlo prísť ani k prípadnému zníženiu výšky mesačnej splátky.

10. Žalobca dodal, že postúpenie pohľadávky bolo protistrane riadne oznámené a v rámci prebiehajúceho konania bolo i pozitívne rozhodnuté o návrhu na zmenu na strane žalobcu. Podporne poukázal na závery Krajského súdu v Žiline vyslovené napríklad v rozhodnutí sp. zn. 10Co/530/2015 a konštatoval, že boli rešpektované tiež stanoviská vyplývajúce z rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15.

11. Je potrebné uviesť, že odvoláciu dupliku vykonal žalobca so zásadným omeškaním päť 5 mesiacov od prevzatia výzvy na vyjadrenie (v lehote 10 dní) k odvolacej replike protistrany. Napriek uvedenému prístupu, hraničiacemu až so zjavným zneužívaním práva, krajský súd na obsah odvolacej dupliky prihliadol.

12. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov vymedzených v odvolaní (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP) a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP) rozsudok okresného súdu zmenil podľa § 388 CSP tak, ako je konštatované vo výroku tohto rozhodnutia.

13. Na úvod bezprostredných úvah odvolacieho súdu je nutné konštatovať, že v zmysle ustálenej súdnej praxe i za súčasnej právnej/procesnej úpravy konajúce súdy z úradnej povinnosti skúmajú okolnosti vecnej legitímácie. Odvolateľka náležite namietla, že okresný súd v danej otázke nebol úplne dôsledný

a neposúdil všetky relevantné právne súvislosti; osobitne rešpektovanie podmienok definovaných v § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách.

14. Podľa označeného zákonného ustanovenia (v znení relevantnom v období postúpenia pohľadávky): „Ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.“

15. Skutočnosť, že prvotne bol úver žalovanej poskytnutý spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s., ktorá nie je/ nebola bankou, v tomto smere nie je významnou. Určujúce je, že zánikom označenej spoločnosti sa X. J. V., a.s., stala jej právnym nástupcom (čo výslovne potvrdzuje i žalobca, vrátane odvolacieho štádia konania), žalovaná sa tak stala klientkou banky a súvisiaca pohľadávka získala povahu bankového záväzku. Z citovaného § 92 ods. 8 zákona o bankách nemožno vyvodiť, že by sa mal vzťahovať len na tie pohľadávky, ktoré boli „od počiatku“ bankové. Inými slovami, dotknutý právny režim v plnej miere dopadá na pohľadávky banky, v ktorých bola v pozícii veriteľa od vzniku konkrétneho záväzkového vzťahu, ako i na pohľadávky, v ktorých zákonom predpokladaným spôsobom získala postavenie veriteľa v neskoršom období po vzniku záväzku/pohľadávky.

16. Nadväzne je zrejmé, že na platné postúpenie pohľadávky z pôvodného žalobcu X., a.s., na aktuálneho žalobcu Intrum Slovakia, s.r.o., sa vyžaduje splnenie podmienok vymedzených v § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Jednou z týchto podmienok je písomná výzva banky. Žalujúca strana (bez ohľadu, či na nej vystupovala X. J. V., a.s., ale Intrum Slovakia, s.r.o.) ani len netvrdí, že by banka zaslala písomné upozornenie/výzvu svojmu klientovi (v súdnej veci žalovanej), ktorú by bolo možné považovať za výzvu v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Aj v odvolacom konaní žalujúca strana zdôrazňuje výzvu zaslanú ešte právnym predchodcom oboch neskorších žalobcov, t.j. spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s..

17. To znamená, že pôvodný žalobca v podstate úplne odignoroval zmenu charakteru pôvodného záväzku žalovanej (niet pochybností, že v rozhodnom čase išlo o „peňažný záväzok voči banke“, ako ho definuje § 92 ods. 8 Zákona o bankách). Z daného titulu je nevyhnutné uzavrieť, že postúpenie posudzovanej pohľadávky nerešpektovalo podmienky vymedzené dotknutým zákonným ustanovením, preto nie je platné (bližšie aj rozhodnutie publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod R 60/2018) a teda (aktuálny) žalobca nie je v spore aktívne vecne legitimovaný.

18. Len na okraj krajský súd dopĺňa, že právny úkon Consumer Holding Finance, a.s., sa nemôže v konkrétnostiach súdnej veci považovať za úkon banky len preto, že neskorším právnym nástupcom tejto spoločnosti bola práve banka (X., a.s.). Označená obchodná spoločnosť nie je/ nebola bankou, preto nie je prípustné dotknutému úkonu pripisovať relevanciu aj z hľadiska právnych povinností banky. Nielenže v danom čase z ničoho nevyplýval takýto budúci sled udalostí, ale ani adresát úkonu (žalovaná) nemal najmenší dôvod vnímať danú výzvu i v predmetnom (v období doručenia čisto hypotetickom) kontexte.

19. Vzhľadom na neplatnosť postúpenia pohľadávky je bez osobitnejšieho významu okolnosť, či došlo k riadnemu oznámeniu postúpenia dlžníkov/žalovanej. Ak právny úkon postúpenia - ako absolútne neplatný - nespôsobuje žiadne právne účinky, je irelevantné, či jeho vykonanie bolo zainteresovaným subjektom oznámené.

20. Obdobne z hľadiska posúdenia aktívnej vecnej legitímácie nie je podstatné, či bola v priebehu konania pripustená zmena na žalujúcej strane (uznesenie okresného súdu z 31.8.2020 č.l. 117-118). Svojou povahou ide o procesné rozhodnutie, ktoré vychádza prioritne z tvrdení sporovej strany, ktorá zmenu navrhuje. Takéto rozhodovanie samozrejme v žiadnom smere neprejudikuje rozhodnutie vo veci samej (bližšie napríklad Veľký komentár CSP, Števček, Ficová .... a kol., C. H. BECK, ročník 2016, strana 270).

21. Neobstojí ani poukaz žalobcu na rozhodnutie tunajšieho súdu/senátu vo veci sp. zn. 10Co/530/2015 z 31.3.2016. Bez ohľadu na to, že sa týkalo inej rozhodujúcej (skutkovej) okolnosti, z jeho obsahu je nepochybné, že určujúcou z hľadiska platnosti postúpenia pohľadávky podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách je práve písomná výzva banky.

22. Nakoľko nebola preukázaná aktívna vecná legitímácia žalobcu, t.j. nebolo preukázané, že je nositeľom práva, ktorého priznania sa podanou žalobou domáha, muselo byť vyhovujúce rozhodnutie okresného súdu zmenené tak, že žaloba bola zamietnutá.

23. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že k otázke aktívnej vecnej legitímácie sa obe procesné strany v priebehu konania vyjadrili, vrátane vyjadrenia k ustanoveniu § 92 ods. 8 Zákona o bankách (v odvolacom štádiu konania do konca veľmi podrobne), z ktorého titulu nebolo potrebné striktné formálne (do určitej miery až formalisticky) trvať na oznámení eventuality právneho posúdenia veci odvolacím súdom aj prostredníctvom označeného zákonného ustanovenia.

24. S poukazom na určujúci záver odvolacieho súdu v otázke aktívnej vecnej legitímácie bolo nadbytočné zaoberať sa ďalšími namietanými okolnosťami, keďže bez ohľadu na stanovisko k nim by nemohlo dôjsť k inému meritórnemu rozhodnutiu v súdnej veci.

25. V dôsledku zmeny napadnutého rozsudku rozhodoval krajský súd v zmysle § 396 ods. 2 CSP (v spojení s § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP) o nároku na náhradu trov celého (prvoinštančného i odvolacieho) konania. Zamietnutie žaloby predstavuje plný úspech žalovanej v spore, ale nakoľko jej žiadne trovy konania nevznikli (žalovaná ich vznik dostatočne konkrétne netvrdí a tento nevyplýva ani z obsahu spisu) je namieste vysloviť, že strany nemajú nárok na náhradu trov konania. Takéto „jednoetapové“ rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania zodpovedá aj východiskám a záverom ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít (bližšie napr. rozhodnutie publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod R 72/2018).

26. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.